

20040160281

L I G J I
PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR PUNËSIMIN E PERSONAVE INVALIDOR

Neni 1

N[Ligjin p[r pun[simin e persona invalidor (“Gazeta Zyrtare e Republik[s s[Maqedonis[” numër 44/2000), n[nenin 1 pas fjal[s “kryejn[” fjal[t: “profesion ose” fshihen, nd[rsa pas fjal[s “veprimtari” presja fshihet dhe shtohen fjal[t: “si tregtar individual”, n[rreshtin e gjasht[pas fjal[s “persona” shtohen fjal[t: “-shoq[ri mbrojt[se”.

Neni 2

Neni 2 ndryshon si vijon:

“Person invalidor sipas k[tij ligji, [sht[personi me shikim t[d[mtuar, d[gjim t[d[mtuar, me pengesa të z[rit, t[folurit dhe gjuh[s, person me të meta trupore, person me pengesa t[lehta n[zhvillimin psikik, person me pengesa t[kombinuara dhe person me psikoza, i cili p[r shkak t[shkall[s s[invaliditetit ka nevoja specifike n[pun[.

Invaliditetin n[baz[t[k[rkes[s s[paraqitur nga personi invalidor e v[rteton komisioni p[r vler[simin e aft[sis[p[r pun[i Fondit Pensional dhe Invalidor i Maqedonis[(n[tekstin e m[tejmë: Fondi), p[rve] n[se invaliditeti i personit nuk [sht[p[rcaktuar nga ndonj[organ tjet[r kompetent.“

Neni 3

N[nenin 4 paragrafi 1, alineja 1, fjal[t: “dhe adaptimi i vendit t[pun[s]” z[vend[sohen me fjal[t: “me adaptimin e vendit t[pun[s, n[t[cilin do t[punoj[personi invalidor, n[se nevojitet furnizimi i pajisjes, nd[rtim plotësues dhe adaptimi i lokalit t[pun[s, sipas kritereve dhe n[m[nyr[n e p[rcaktuar me akt t[ministrin për Punë dhe Politikë Sociale”.

Neni 4

Pas nenit 4 shtohet nen i ri 4-a si vijon:

“Neni 4-a

Pun[dh[n[si nuk mund t[pun[soj[ose vendos nga nj[vend n[vend tjet[r t[pun[s personin invalidor, i cili për atë vend pune nuk i përmbush kushtet e p[rgjithshme dhe t[ve]anta, gjegj[sisht i cili nuk [sht[i aft[suar p[r kryerjen e pun[ve n[at[vend t[pun[s.

Personi invalidor, të cilit i është marrë aft[sia afariste, nuk mund t[jet[pun[dh[n[s ose ta b[j] pun[n e personit p[rgjegj[s te pun[dh[n[si”.

Neni 5

N[nenin 5 para paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 1 si vijon:

“Pun[dh[n[si, para se t[filloj[t[ushtroj[veprimtari, nga organet kompetente duhet t[siguroj[vendime se lokalet e pun[s dhe ato ndihm[se dhe pajisja i përmbushin kushtet minimale-teknike dhe masat e parapara, normativat dhe standardet p[r kryerjen e veprimtaris[adekuate”.

Paragrafi 1 b[het paragraf 2.

Neni 6

Neni 6 ndryshon si vijon:

“Mjetet p[r krijimin e kushteve t[ve]anta dhe p[rshtatshmëritë p[r pun[simin dhe pun[n e persona invalidor me adaptimin e vendit t[pun[s, sigurimin e pajisjes, ndërtimin plotësues dhe adaptimin e lokalit t[pun[s, sigurohen nga Fondi i ve]ant[p[r sigurimin e kushteve p[r pun[sim dhe pun[t[personave invalidor (n[tekstin e m[tejmë: Fondi i ve]ant[)”.

Neni 7

N[nenin 7 paragrafi 1 fjal[t: “me shikim t[d[mtuar, me d[gjim t[d[mtuar, person me të meta trupore, person me pengesa n[zhvillimin psikofizik, person me pengesa t[kombinuara dhe person me psikoza, t[cilit p[r shkak të llojit dhe shkall[s s[pengimit i [sht[caktuar nevoja specifike gjat[pun[s” z[vend[sohen me fjal[t: “te i cili [sht[konstatuar invaliditeti sipas nenit 2 paragrafi 1 i këtij ligji”.

Neni 8

N[nenin 8 pas fjalëve: “profesion ose” fshihen, nd[rsa pas fjal[s “veprimtari” presja fshihet dhe shtohen fjal[t: “si tregtar individual”.

Neni 9

N[nenin 9 paragrafi 1 fjal[t: “shikim i d[mtuar, me d[gjim t[d[mtuar, persona invalidor me të meta trupore, persona me pengesa n[zhvillimin psikik, persona me pengesa t[kombinuara dhe person me psikoza, t[cil[t p[r shkak të shkallës së d[mtimit kan[nevoja specifike gjat[pun[simit dhe pun[s” z[vend[sohen me fjal[t: “invaliditet i konstatuar sipas nenit 2 paragrafi 1 i k[tij ligji”.

Neni 10

Neni 12 ndryshon si vijon:

“Aft[simi p[r pun[sipas k[tij ligji [sht[aft[simi i personit invalidor p[r pun[praktike p[r pun[t[caktuara, n[pajtim me nevojat e pun[dh[n[sit dhe personit invalidor.

Personin e papun[invalidor, p[r aft[sim n[pun[, p[r pun[sim te pun[dh[n[si e d[rgon Enti p[r Pun[sim i Republik[s s[Maqedonis[(n[tekstin e m[tejmë: Enti).

Personin e pun[suar invalidor, i cili nuk [sht[aft[suar p[r kryerjen e pun[ve përkatëse, p[r aft[sim n[pun[e d[rgon pun[dh[n[si.

Aft[simi p[r pun[mund t[b[het te pun[dh[n[si dhe te pun[dh[n[s tjet[r, sipas programeve t[ve]anta, n[n kushtet dhe n[m[nyr[n e p[raktuar me akt t[Entit”.

Neni 11

Pas nenit 12 shtohet nen i ri 12-a si vijon:

“Neni 12-a

Pun[simi i personit invalidor b[het nga radh[t e personave të papunësuar invalidor n[Ent.

Personi invalidor mund t[pun[sohet n[vend pune, p[r t[cilin ka arsimim p[r profesion përkatës, gjegj[sisht mund t[pun[sohet ose t[caktohet edhe n[vend tjet[r të punës, n[se i përmbush kushtet e p[rgjithshme dhe ato t[ve]anta, ose [sht[i aft[suar p[r kryerjen e pun[ve p[r at[vend pune.”

Neni 12

N[nenin 13 pas fjal[ve: “t[nevojshme p[r” shtohen fjal[t: “pun[n e Komisionit nga neni 2 paragrafi 2 i k[tij ligji, dhe”.

Neni 13

N[nenin 15 paragrafi 1 pas fjal[s “pajisje” fjal[t: “instrumente, aparate, pjes[ndërrimi dhe vegla” z[vend[sohen me fjal[t: “nd[rtim plotësues dhe adaptim i lokalit t[pun[s”.

Pas paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 2 si vijon: “Për kryerjen e funksioneve të fondit të posaçëm gjat[nj[viti kalendarik, mund të shpenzohen së paku deri në 2% të mjeteve p[rgjithshme, me t[cilat disponon Fondi i ve]ant[.”

Paragrafi 2 b[het paragraf 3, nd[rsa paragrafi 3 b[het paragraf 4.

Neni 14

N[nenin 16 paragrafi 1 ndryshon si vijon:

“Personi invalidor, i cili n[m[nyr[t[pavarur ushtron veprimtari si tregtar individual, shoq[ri sigurimi dhe person tjet[r juridik, i paraqet k[rkes[p[r ndarjen e mjeteve nga Fondi i posaçëm K[shillit Drejtues t[Entit”.

N[paragrafin 4 pas fjal[s “pajisja” fjal[t: “instrumentet, aparatet, veglat dhe pjes[t e ndërrimit” z[vend[sohen me fjal[t: “nd[rtimi plotësues dhe adaptim i lokalit t[pun[s, var[sisht nga procesi tekniko-teknologjik”.

N[nenin 16 paragrafi 5 fshihet.

Neni 15

Pas nenit 16 shtohen dy nene t[reja 16-a dhe 16-b si vijojn[:

“Neni 16-a

Mjetet nga Fondi i ve]ant[ndahen si t[pakthyeshme p[r:

1) pun[simin e personit invalidor p[r koh[t[pacaktuar, n[lart[si prej 20 rrogave mesatare t[paguara n[Republik[n e Maqedonis[, p[r muajin paraprak para pun[simit, gjegj[sisht 30 rroga mesatare t[paguara n[Republik[n e Maqedonis[p[r muajin paraprak para pun[simit p[r pun[simin e personit t[verb[r, me shikim t[d[mtuar mbi 97% dhe personin me të meta trupore, me d[mtim t[trupit mbi 90%;

2) adaptimin e vendit t[pun[s n[lart[si prej 30 rrogave mesatare, t[paguara n[Republik[n e Maqedonis[p[r muajin paraprak para paraqitjes s[k[rkes[s dhe t[njëjtat mund t[shfryt[zohen përsëri, n[se atë e imponojnë ndryshimet e procesit tekniko-teknologjik ose lloji dhe shkalla e invaliditetit t[personit invalidor;

3) sigurimi i pajisjes n[lart[si deri 50 rroga mesatare, t[paguara n[Republik[n e Maqedonis[p[r muajin paraprak, para paraqitjes s[k[rkes[s, n[pajtim me numrin e personave t[rinj invalidor t[pun[suar dhe kriteret e p[raktuara me aktin nga neni 3 i k[tij ligji, dhe

4) nd[rtimi dhe adaptimi i lokalit t[pun[s var[sisht nga procesi tekniko-teknologjik n[lart[si deri m[50 rroga mesatare t[paguara n[Republik[n e Maqedonis[p[r muajin paraprak, para paraqitjes s[k[rkes[s, n[pajtim me numrin e personave t[rinj invalidor t[pun[suar dhe kriteret e p[raktuara me aktin e nenit 3 t[k[tij ligji.

Mjetet nga paragrafi 1 pikat 3 dhe 4 të këtij neni nuk mund t[shfryt[zohen s[risht para skadimit t[tri viteve, nga mjetet e lejuara paraprakisht të Fondit të ve]ant[.

Paraqit[si i k[rkes[s mund t[shfryt[zoj[mjete nga Fondi i ve]ant[për destinime nga paragrafi 1 pikat 1, 3 dhe 4 t[k[tij neni, n[n kushtet e p[raktuara n[ligjin, n[se [sht[aktiv n[pun[, n[se ka bonitet pozitiv, t[lëshuar nga institucioni kompetent dhe n[se rregullisht paguan rroga dhe ark[ton tatime dhe kontribute t[rrogave p[r n[nt[muajt e fundit, llogaritur nga dita e pun[simit t[personit invalidor.

Pun[dh[n[si [sht[i obliguar që pun[torit t[i paguaj[rrog[n[pajtim me ligjin dhe marr[veshjen kolektive, s[bashku me rrog[n të përllogaris[dhe paguajë kontribute të përvaktuara dhe tatimin nga rroga, nd[rsa rrog[n t[ia paguajë p[rmes llogaris[rrjedh[se ose librez[s s[kursimit.

Mjetet nga paragrafi 1 pikat 2, 3 dhe 4 t[k[tij neni mund t[shfryt[zohen ekskluzivisht p[r destinimin p[r t[cilin jan[ndar[.

M[nyra e ark[timit t[mjeteve t[ndara të pun[dh[n[sit nga Fondi i ve]ant[, b[het n[m[nyr[n e p[raktuar me aktin nga neni 3 i k[tij ligji.

Neni 16-b

N[se personit t[pun[suar invalidor, p[r t[cilin janë shfryt[zuar mjete, i pushon marr[dh[nia e pun[s mbi çfarëdo baze ose pun[dh[n[si e ka zvog[luar numrin e personave t[pun[suar invalidor për kohë t[pacaktuar, i njëjti [sht[i obliguar që n[afat prej tet[dit[sh, nga dita e paraqitjes s[ndryshimit, ta njoftoj[Entin.

N[se personit invalidor, p[r t[cilin janë shfryt[zuar mjete i pushon marr[dh[nia e pun[s para skadimit t[afatit prej tre vjetësh nga dita e pun[simit, p[rve] sipas fuqis[ligjore ose n[rast t[vdekjes, shfryt[zuesi i mjeteve [sht[i obliguar që n[afat prej tre muajsh, n[vend t[tij t[pun[soj] person tjet[r invalidor, pa t[drejt[q[p[rs[ri t[shfryt[zoj] mjete p[r pun[simin e personit invalidor.

Pun[dh[n[si nuk mund t[shfryt[zoj] mjete nga Fondi i ve]ant[p[r pun[simin e personit t[rapun[invalidor, p[r t[cilin tashm[jan[shfryt[zuar mjete p[r pun[sim, para skadimit prej tre vjetësh, llogaritur nga dita e pushimit e marr[dh[nies s[pun[s p[r koh[t[pacaktuar.

P[r personin invalidor, t[cilit marr[dh[nia e pun[s i ka pushuar jo me fajin e tij dhe p[r t[cilin pun[dh[n[si i ka kthyer mjetet n[Fondin e ve]ant[, mjetet p[r pun[simin e tij t[sërishëm mund t[shfryt[zohen edhe para skadimit t[afatit nga paragrafi 3 i k[tij neni.

Shfryt[zuesi i mjeteve p[r pun[simin e personit invalidor, i cili nuk do t[pun[soj] person tjet[r invalidor n[vend t[personit invalidor t[cilit i ka pushuar marr[dh[nia e pun[s sipas paragrafit 2 t[k[tij neni ose t[drejt[n e till[e ka realizuar n[baz[t[t[dh[nave t[pasakta, [sht[i obliguar që mjetet t[i kthej[n[Fondin e ve]ant[n[afat prej 30 dit[sh nga dita e konstatimit t[gjendjes, n[shum[n e plot[, t[rritur me kamat[n bankare t[mjeteve, sipas shikimit.

N[se pun[dh[n[si e ka zvoglur numrin e p[rgjithsh[m t[të pun[suarve invalidor p[r koh[t[pacaktuar, nga dita e hyrjes n[fuqi t[k[tij ligji, e n[vend t[tyre pun[son persona tjer[t[rinj invalidor, nuk mund t[shfryt[zoj] mjete p[r pun[simin e personave invalidor të sapoprnuar.

Shfryt[zuesi i mjeteve nga Fondi i ve]ant[, pajisjen e siguruar nuk mund ta huazoj[, ta japë me qira ose ta tjetërsojë, n[afat prej tre vjetësh nga dita e marrjes s[mjeteve.

Shfryt[zuesi i mjeteve nga Fondi i ve]ant[, lokalit e pun[s t[rind[rtuar, gjegj[sisht të adaptuar nuk mund ta japë me qira ose ta huazoj[n[afat prej pes[vjetësh nga dita e marrjes s[mjeteve”.

Neni 16

N[nenin 18 para paragrafit 1 shtohet paragraf i ri 1 si vijon:

“Enti b[n shikim n[shfryt[zimin destinues të mjeteve, n[pajtim me k[t ligj”.

Paragrafi 1 b[het paragraf 2.

Neni 17

N[nenin 19 paragrafi 2, pas fjal[s “kryen” fjala “Republikan” z[vend[sohet me fjal[n “Shtet[ror”.

Neni 18

Pas nenit 20 shtohet neni 20-a si vijon:

“Neni 20-a

Me d[nim n[para prej 10.000 deri m[300.000 denar[do t[d[nohet p[r kund[rvajtje personi juridik n[se vepron n[kund[rshtim me dispozitat e nenit 4-a dhe nenit 16-b paragrafët 1, 7 dhe 8 të këtij ligji.

Me d[nim n[para prej 1.000 gjer m[50.000 denar[do t[d[nohet p[r kund[rvajtje nga paragrafi 1 i k[tij neni edhe personi p[rgjegj[s n[personin juridik.”

Neni 19

N[nenin 23 pas fjal[s “kryen” fjal[t: “profesion ose” fshihen, nd[rsa pas fjal[s “veprimtari” shtohen fjal[t: “si tregtar individual”.

Neni 20

Pas nenit 25 shtohet nen i ri 25-a si vijon:

“Neni 25-a

N[afat prej tre muajsh nga dita e hyrjes n[fuqi t[k[tij ligji, kryer[sit e pavarur ekzistues t[profesionit ose veprimtaris[, jan[t[obliguar ta harmonizojn[pun[n e tyre n[pajtim me k[t ligj dhe Ligjin p[r shoq[rit[tregtare”.

Neni 21

Ministri i Punës dhe Politikës Sociale n[afat prej 60 dit[sh, nga dita e hyrjes n[fuqi t[k[tij ligji, do ta miratojë aktin nga neni 3 i k[tij ligji.

Neni 22

K[rkesat e paraqitura p[r ndarjen e mjeteve nga Fondi i ve]ant[, t[cilat nuk jan[zgjidhur deri n[dit[n e hyrjes n[fuqi t[k[tij ligji, do t[zgjidhen sipas dispozitave t[k[tij ligji.

Neni 23

Ky ligj hyn n[fuqi dit[n e tet[nga dita e shpalljes n[“Gazet[n Zyrtare t[Republik[s s[Maqedonis[”.